UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

Cu titlu de manuscris
C.Z.U.: 327(478)(043.2)

STERPU VLADIMIR

CONTRIBUȚII ALE ORGANIZAȚIEI INTERNAȚIONALE INTERPOL LA ASIGURAREA SECURITĂȚII. CAZUL REPUBLICII MOLDOVA

SPECIALITATEA: 562.03 - PROBLEME ŞI STRATEGII ALE DEZVOLTĂRII GLOBALE ŞI REGIONALE

Rezumatul tezei de doctor în științe politice

CHIȘINĂU, 2019

Teza a fost elaborată în cadrul Departamentului Relații Internaționale, Facultatea de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative, Universitatea de Stat din Moldova.

Conducător ştiinţific:
TEOSA Valentina, doctor habilitat în științe politice, profesor universitar

Referenţi oficiali:
1. **JUC Victor**, doctor habilitat în științe politice, profesor cercetător;
2. **MIJA Valeriu**, doctor în științe politice, lector universitar.

Componenţa Consiliului ştiinţific specializat D 562.03-53, aprobată de Consiliul de conducere al ANACEC prin Decizia nr.3 din 15.03.2018:
1. **SOLOMON Constantin,** doctor habilitat în științe politice, profesor universitar – *preşedinte*;
2. **EJOVA Cristina,** doctor în științe politice, conferențiar universitar – *secretar ştiinţific;*
3. **CUȘNIR Valeriu,** doctor habilitat în drept, profesor universitar;
4. **CALDARE Gheorghe**, doctor în istorie, conferențiar universitar;
5. **RUSANDU Ivan**, doctor în filosofie, cercetător conferențiar*;*
6. **BUSUNCIAN Tatiana,** doctor în științe politice, lector universitar;
7. **ALBU Natalia**, doctor în științe politice, conferenţiar universitar.

Susţinerea va avea loc la data de 12 septembrie 2019, ora 15.00, în şedinţa Consiliului ştiinţific specializat D 562.03-53 din cadrul Universității de Stat din Moldova.
Adresa: MD-2009, or. Chișinău, str. A. Mateevici, nr. 60, blocul IV, aud. 222.

Teza de doctorat şi rezumatul pot fi consultate la Biblioteca Centrală a Universității de Stat din Moldova și pe pagina web a ANACEC (www.cnaa.md).
Rezumatul științific a fost expediat la _____ 2019.

Secretar ştiinţific al Consiliului ştiinţific specializat D 562.03-53:
EJOVA Cristina, doctor în științe politice, conferențiar universitar

Conducător ştiinţific: **TEOSA Valentina**, doctor habilitat
în științe politice, profesor universitar

Autor: **STERPU Vladimir**

© Sterpu Vladimir, 2019.

REPERE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea temei. La etapa actuală, organizațiile internaționale devin un actor important și influent în formarea sistemului contemporan de securitate internațională, tot mai mult și mai mult pătrunzând în acele sfere, care doar cu câteva zeci de ani în urmă erau considerate aparținând strict statului: securitatea națională, sancțiunile economice, intervențiile umanitare și militare, combaterea terorismului, a crimei organizate și altele. Apariția la nivel internațional a actorilor neoclasici, a conflictelor neconvenționale și a riscurilor asimetrice condiționează creșterea valorii și ponderii organizațiilor internaționale. Acestea înregistrează progrese în stabilirea arhitecturii multinivelare de securitate, elaborate pentru a aborda multiple pericole la nivel național, regional, subregional și global.

Republica Moldova, în scopul consolidării securității sale, în condițiile agravării situației geopolitice din regiune ce determină transformarea teritoriului său într-o zonă de convergență a intereselor geostrategice, își întemeiază relațiile internaționale în baza cooperării bilaterale, regionale și multilaterale, manifestându-se prin intensificarea relațiilor politice, de securitate și comercial-economice în cadrul organizațiilor internaționale. Aderarea și participarea statelor naționale în diferite structuri internaționale contribuie la dezvoltarea sistemului de securitate. Republica Moldova este membră a numeroase instituții, organisme (procese, asociații, structuri) regionale, europene și internaționale, dintre care un loc important îl ocupă organizațiile de securitate, precum: ONU, INTERPOL, EUROPOL, OSCE, Parteneriatul pentru Pace, Centrul SECI, Grupul EGMONT, Biroul de combatere a criminalităţii (CSI), Centrul antiterorist (CSI) și altele [1, 2].

Pe plan internațional și național se constată necesitatea abordării obiective și exhaustive a emergenței și dezvoltării organizațiilor internaționale, la interferența domeniilor conexe ale relațiilor internaționale, organizațiilor internaționale și studiilor de securitate. Oportunitatea studierii organizațiilor internaționale în contextul studiilor de securitate în teoria relațiilor internaționale este relevantă prin abordările în cadrul forurilor științifice naționale și internaționale, centrelor de cercetare specializate în studii de securitate. La rândul său, necesitatea cercetării contribuției organizației internaționale INTERPOL la asigurarea securității este determinată de schimbările ce au intervenit în actualul sistem dinamic al relațiilor internaționale și în însăși organizație, care pretinde să devină un furnizor al strategiilor de securitate la nivel global, promovând politici bazate pe principiile intelligence-ului modern: cunoaștere, prevenire, cooperare. Motive ce potențează actualitatea și importanța studierii cooperării structurilor naționale cu organizațiile internaționale în domeniul securității.

Descrierea situației în domeniul de cercetare și identificarea problemelor supuse investigației. Evaluarea surselor bibliografice privind contribuția organizațiilor internaționale la asigurarea securităţii demonstrează, pe de o parte, interesul cercetătorilor pentru valorificarea acestei teme, iar, pe de altă parte, dificultatea metodologică de estimare a organizațiilor internaționale specializate pe segmentul de securitate. Suportul teoretico-analitic al lucrării include trei direcții principale de teoretizare: teoriile organizării internaționale, teoriile organizațiilor internaționale și teoriile securității.

Analiza lucrărilor axate pe problematica INTERPOL, în virtutea activității specifice a organizației, atestă că primele publicații aveau un caracter preponderent informativ și doar în a doua jumătate a anilor `80 ai sec. XX se constată deja anumite elaborări teoretico-analitice. Prioritatea în abordarea problematicii aparține arealului investigativ francez, reprezentat de cercetătorii T. Tullett [3], P. Bellemare [4], J. Antonie [4] și alții, care au reflectat aspectele istorice ale instituirii și funcționării organizației. Consolidarea elementului analitic revine autorilor nord-americani M. Fooner [5], M. Anderson [6], D. Mathieu [7], L.C. Maybin [7] și alții, care lansează discuții asupra cooperării internaționale a poliției, justiției penale internaționale asupra terorismului internațional etc.

În România problematica respectivă este dezvoltată de cercetătorii I. Aszody [8], I. Suceavă [9,10], F. Coman [10], A. Iacob [11], C.V. Drăghici [11], M.E. Radu [12] și alții, care sunt preocupați de aspecte istorice privind aderarea României la INTERPOL, integrarea poliției române în cooperarea internațională, INTERPOL-ul în contextul tendințelor dezvoltării dreptului internațional contemporan.

Și în spațiul științific al CSI s-a format o comunitate de cercetători care studiază tematica respectivă. Astfel, în Federația Rusă abordarea INTERPOL-ului este realizată din perspectiva dreptului internațional de prima generație de autori, precum: I.I. Karpeț [13, 14], Ia.M. Belison [15], L.I. Galenskaia [16], C.S. Rodionov [17, 18, 19, 20, 21, 22], care analizează istoricul instituirii și evoluției organizației, funcțiile și caracteristicile acesteia. Din generația autorilor recenți este relevantă contribuția fostului șef al BNC al MAI al Rusiei V.S. Ovcinski [23, 24, 25, 26] privind implicațiile INTERPOL în combaterea biotehnologiilor criminale, a terorismului, în cooperarea internațională a poliției privind soluționarea problemelor crizei globale și securității. Autorul belarus V.I. Samarin [27] elucidează aspectul ce vizează cooperarea internațională a organizației. Totodată, problematica este intens valorificată în mai multe teze de doctorat, unde sunt reflectate diverse aspecte ale funcționării OIPC INTERPOL în Federația Rusă, Belarus și Ucraina.

În Republica Moldova prima lucrare consacrată istoriei și actualității organizației INTERPOL apare în anul 2003, fiind elaborată de către R. Gârlea, I. Dogotari și A. Clefos [28]; ulterior tema este dezvoltată de V. Cușnir [29, p.258-274]. Totodată, unele aspecte legate de activitatea organizației le

regăsim în materialele conferințelor desfășurate în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” al Ministerului Afacerilor Interne.

Un loc deosebit revin cercetărilor axate pe problematica securității, abordate în tezele de doctorat și publicațiile realizate de T. Busuncian [30, p.138-147], V. Mija [31, p.119-121], V. Sîli [32], V. Armașu [33], A. Donciu [33] și al., care au puncte de tangență cu tematica studiată și prezintă interes din perspectiva sistemului politico-juridic.

O contribuție relevantă la dezvoltarea diverselor aspecte ale relațiilor internaționale și studiilor de securitate au adus cercetătorii: V. Juc [34], N. Albu [35], V. Ungureanu [36], V. Varzari [37, 38], S. Sprincean [39] și alții, care reflectă asupra aspectelor ce țin de politica externă și securitatea națională, colaborarea în domeniul securității, interesele geopolitice, securitatea în contextul integrării europene, securitatea umană etc.

În cadrul conferințelor științifice sunt prezentate și puse în discuție analize și propuneri ce vizează modernizarea sistemului de securitate al Republicii Moldova. Diferite aspecte ale colaborării internaționale și ale opțiunilor de integrare europeană sunt reflectate în articolele profesorilor universitari: C. Solomon [40, p. 198-220], V. Teosa [41, p. 107-121], V. Saca [42, p.323-338], C. Ejov [43, p.134-142; 44, p.208-214], Gh. Căldare [45, p.101-118], Gh. Rusnac [46, p.296-302], S. Cebotari [47, p.126-144] și alții. În lucrările lor sunt examinate în mod special aspectele istorice ale politicii externe, dinamica modernă a dezvoltării relațiilor internaționale, terorismul internațional, asigurarea securității naționale în context geostrategic, contextul global, strategiile *hard* și *soft power*, considerate punct de referință pentru metodologia temei studiate. Autorii C. Eșanu [48, p.324-335], D. Ilașciuc [49, p.85-97; 50, p.190-197], A. Ilașciuc [51, p. 61-80], N. Stercul [52, p.138-145] și alții își axează investigațiile pe conceptualizarea relațiilor internaționale, securității și organizațiilor internaționale, direcțiilor de cooperare internațională etc.

Din perspectiva ştiinţei juridice problema este pusă în discuție de către specialiştii în drept A. Burian [53], V. Cușnir [54, p.54-76], C. Ceban [55], V. Arhiliuc [56, p.104-124], N. Chirtoacă [56, p.141-163], D. Cucoș [56, p.7-20] și alții, fiind abordată prin prisma sistemului internațional de drept, dimensiunii juridice a securității, dreptului organizațiilor internaționale, misiunii organizațiilor internaționale în Republica Moldova, precum ONU, OSCE, CE etc.

Ponderea substanțială în expertizarea domeniului securității aparține societății civile, ale cărei evaluări sunt importante pentru prezenta cercetare. Societatea civilă furnizează expertiză independentă asupra documentelor guvernamentale și reformelor întreprinse în structurile de securitate ale țării. Analiştii care reprezintă societatea civilă, deși vin din diferite domenii de activitate, s-au afirmat prin analize concludente privind securitatea naţională, subregională și regională. Evaluările realizate în

cadrul proiectelor coordonate de Institutul de Politici Publice s-au axat pe analiza impactului reformelor, politicilor de securitate, pe probleme ce vizează apărarea națională, securitatea economică, depolitizarea Ministerului Afacerilor Interne, monitorizarea politicilor guvernamentale în domeniul securității. Institutul de Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul" elucidează tematica respectivă din perspectiva opțiunilor de securitate a Republicii Moldova; estimării proiectului Concepției Securității Naționale; onorării obligațiunilor față de organizațiile internaționale privind achitarea cotizațiilor de membru etc. Analizele sunt continuate de Asociația pentru Politica Externă din Republica Moldova, care se concentrează pe subiecte, precum: compromisul apărării și securității Republicii Moldova în condițiile războiului hibrid rusesc; strategia de informare și comunicare în domeniul apărării și securității naționale; implicațiile pentru Republica Moldova a politicii de securitate și apărare comună a Uniunii Europene; comunicarea vectorului european într-un nou context de securitate regională etc. Centrul de Informare și Documentare NATO în Republica Moldova dezvoltă studii, având ca tematică: asistența externă în asigurarea securității; femeile, pacea și securitatea; promovarea culturii de securitate; comunicarea strategică în sectorul de securitate etc. O apariție recentă este studiul *Asistența externă în reforma sectorului de securitate din Republica Moldova* [57], realizat cu suportul Centrului de la Geneva pentru Controlul Democratic al Forțelor Armate.

Lucrările științifice ce relevă valoarea cadrului politico-juridic și conceptual-teoretic au contribuit la dezvoltarea *Proiectului Strategiei Securității Naționale a Republicii Moldova*. La discutarea și elaborarea documentului-cadru și-au adus aportul specialiști autohtoni în domeniu, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, alte instituții de profil, reprezentanți ai societății civile, inclusiv experți internaționali. Însă, Republica Moldova rămâne deocamdată fără o strategie aprobată oficial, fapt ce împiedică elaborarea și implementarea politicilor de securitate sectoriale.

Totodată, succesiunea lucrărilor prezentate nu reflectă în profunzime diversitatea și complexitatea problematicii privind impactul organizațiilor internaționale, inclusiv al INTERPOL-ului, asupra securității. Fapt ce determină necesitatea cercetării contribuției OIPC INTERPOL la asigurarea securității în baza studiului de caz al Republicii Moldova.

Obiectul de studiu îl reprezintă baza politico-juridică și documentară privind activitatea organizației internaționale INTERPOL la asigurarea securității globale, regionale, subregionale și naționale a Republicii Moldova.

Subiectul de studiu rezidă în contribuția OIPC INTERPOL la asigurarea securității naționale a Republicii Moldova în condițiile contemporane de apariție a noilor riscuri la adresa securității globale, regionale, subregionale și naționale.

Ipoteza de bază a cercetării. Emergența amenințărilor și provocărilor transfrontaliere periclitează securitatea la nivel național, regional, subregional și global, determinând INTERPOL-ul, în calitate de organizație internațională apolitică, bazată pe principiile de neutralitate și independență, să operaționalizeze activitatea sa în vederea asigurării securității prin intermediul structurilor sale prezente în statele-membre, inclusiv Biroul Național Central INTERPOL Chișinău.

Scopul lucrării este de a conceptualiza locul și rolul OIPC INTERPOL în asigurarea securităţii globale, identificând şi întemeind contribuția structurilor naționale ale organizației asupra securității Republicii Moldova.

Pentru atingerea scopului de bază au fost formulate următoarele **obiective**:

- realizarea sintezei istoriografice privind organizația internațională INTERPOL;
- analiza evoluției cercetărilor organizațiilor internaționale în studiile de securitate;
- identificarea reperelor teoretico-metodologice ale caracterului instituțional-funcțional al organizației internaționale INTERPOL;
- elaborarea metodologiei de investigare a contribuției OIPC INTERPOL la asigurarea securității;
- fundamentarea statutului politico-juridic al OIPC INTERPOL în contextul cooperării internaționale;
- determinarea strategiilor și instrumentelor prin care OIPC INTERPOL contribuie la asigurarea securității;
- deducerea premiselor aderării Republicii Moldova la OIPC INTERPOL;
- evaluarea consolidării cooperării cu INTERPOL în cadrul sistemului de securitate al Republicii Moldova.

Metodologia cercetării ştiinţifice. Drept suport orientativ pentru structura metodologică a tezei de doctorat au servit lucrările recente în domeniu, autorii cărora creează o nouă abordare metodologică pentru analiza organizațiilor internaționale în baza teoriilor deja existente. Conceptul metodologic are un caracter interdisciplinar. Evoluțiile interdisciplinarității au permis aplicarea unei diversităţi de metodologii. Studiul poartă un caracter teoretico-aplicativ. Suportul teoretic al cercetării este determinat de identificarea aparatului categorial și de conceptualizarea problemei de cercetare. Suportul empiric include studiul de caz asupra BNC INTERPOL Chișinău, analiza SWOT, analiza cantitativ-calitativă a contentului informațional (content analysis), analiza evenimentelor (event analysis), tipologia, analiza corelațiilor statistice, inclusiv aplicarea unei game largi de metode cantitativ-calitative sociologice.

În vederea realizării scopului și obiectivelor tezei au fost valorificate principiile ce stau la baza cercetării științifice: interdisciplinarității, obiectivității, consecutivității, demonstrației, corelației,

validității, utilității, tradiției și eticii. Pentru atingerea obiectivelor studiului teoretico-analitic au fost aplicate diferite metode științifice. *Metodele universal-filosofice*, ce includ principiile și legile dialecticii, au servit drept mod de raționare logică. *Metodele general-ştiinţifice* conțin metode și principii ce se folosesc într-un șir de științe, dar pot servi drept suport instrumental și pentru alt domeniu științific, precum: inducția, deducția, analiza comparată, analiza sistemică, analiza documentelor, analiza statistică etc. Acestea au contribuit la: determinarea aparatului categorial al cercetării; analiza suportului cognitiv teoretico-empiric; examinarea derulării procesului modern de realizare a securităţii; sistematizarea cunoştinţelor despre contribuţia organizaţiilor internaţionale la asigurarea securităţii. *Metodele concret-ştiinţifice,* din domeniul științei politice, sunt aplicate pentru studiul contribuţiei organizaţiilor internaţionale la asigurarea securităţii. Metoda structural-funcțională aplicată în cercetare ne-a permis să determinăm locul și rolul organizațiilor internaționale în calitate de actori ai relațiilor internaționale, care contribuie la asigurarea diferitor dimensiuni ale securității [58, p.243-244]. *Metodele cercetării comparate și a studiului de caz* sunt aplicate pentru cercetarea politicii structurilor centrale și naționale ale OIPC INTERPOL; sursele documentare au fost analizate aplicând *metoda de content analiză* pentru fundamentarea statutului politico-juridic al acestei organizații; *metodologia sociologică* a fost aplicată în scopul evaluării strategiilor de securitate a BNC INTERPOL Chișinău.

Noutatea şi originalitatea ştiinţifică constă în faptul că aceasta este practic prima lucrare în mediul academic autohton cu caracter teoretico-analitic privind contribuția OIPC INTERPOL la asigurarea securității multinivelare. Noutatea și originalitatea investigației este argumentată de conceptualizarea rolului și activității INTERPOL-ului în procesul de asigurare a securității globale și a contribuției acestuia la securitatea națională a Republicii Moldova la etapa actuală.

Problema ştiinţifică importantă soluţionată constă în fundamentarea politico-juridică a contribuției OIPC INTERPOL la asigurarea securității multinivelare și multilaterale, fapt ce a condus la identificarea strategiilor și instrumentelor de operaționalizare în stabilirea noii arhitecturi de securitate în condițiile emergenței riscurilor hibride, în vederea dezvoltării cooperării statelor-membre în asigurarea securității naționale la etapa contemporană.

Semnificația teoretică și originalitatea lucrării derivă din fundamentarea conceptual-teoretică a contribuției organizaţiilor internaţionale, inclusiv a OIPC INTERPOL, la asigurarea securității multinivelare. A fost argumentat că în condițiile actuale ale emergenței noilor riscuri globale OIPC INTERPOL s-a impus, prin activitatea desfășurată, drept o forță recunoscută și apreciată în procesul de elaborare și implementare a strategiilor, programelor și politicilor de securitate la nivel global, regional, subregional și național.

Astfel, luând în considerare obiectivele acestei cercetări, putem menționa că importanța teoretică a tezei este relevantă prin:

- formularea reperelor teoretico-metodologice de cercetare a OIPC INTERPOL în contextul teoriei relațiilor internaționale, ceea ce a permis valorificarea rolului și locului OIPC INTERPOL și al structurilor reprezentative ale organizației în statele-membre în condițiile contemporane în care devin tot mai evidente noile amenințări la adresa securității globale, regionale, subregionale și naționale;
- determinarea specificului caracterului instituțional-funcțional al organizației internaționale OIPC INTERPOL și argumentarea unicității structurilor și a funcțiilor BNC INTERPOL la nivel statal;
- fundamentarea politico-juridică a activității OIPC INTERPOL, ceea ce a permis identificarea statutului politico-juridic al organizației în contextul cooperării internaționale și evidențierea strategilor și instrumentelor prin care OIPC INTERPOL contribuie la asigurarea securității globale;
- reieșind din analiza premiselor de aderare a Republicii Moldova la OIPC INTERPOL, a fost teoretizată acumularea de experiențe noi privind consolidarea cooperării cu organizația internațională INTERPOL în cadrul sistemului de securitate al Republicii Moldova cu scopul asigurării securității naționale.

Valoarea aplicativă a lucrării consistă în relevanța practică a cercetării, ce asigură factorii de decizie cu materiale, concluzii și recomandări privind contribuţia organizaţiilor internaţionale la asigurarea securităţii, în vederea conlucrării Republicii Moldova cu organizațiile internaționale, inclusiv cu OIPC INTERPOL. În baza rezultatelor studiului pot fi evaluate principalele amenințări, riscuri și vulnerabilități cu care se confruntă Republica Moldova. Totodată, recomandările înaintate pot fi utilizate în procesul de elaborare a politicii de securitate națională a Republicii Moldova. Materialul teoretico-empiric poate servi drept suport didactic pentru pregătirea specialiștilor în domeniul științelor politice, al relațiilor internaționale și al dreptului internațional. Rezultatele teoretico-empirice, concluziile și recomandările referitoare la contribuția organizațiilor internaționale la asigurarea securității pot fi utilizate în cercetările ulterioare în domeniu.

Rezultatele ştiinţifice principale înaintate spre susţinere

1. Apariția și dezvoltarea OIPC INTERPOL este condiționată de necesitatea colaborării dintre state în vederea dezvoltării unui consens între guverne privind soluționarea diferitor probleme legate de criminalitatea organizată transfrontalieră. Emergența noilor riscuri asimetrice, caracterul complex și extins al infracțiunilor comise, internaționalizarea crimelor determină necesitatea existenței unui centru coordonator între diferiți actori în menținerea arhitecturii globale de securitate. OIPC INTERPOL

devine o forță recunoscută și apreciată în operaționalizarea strategiilor, programelor și politicilor de securitate la nivel global, regional, subregional și național.

2. La 28 septembrie 1994 Republica Moldova a aderat la OIPC INTERPOL, aderarea fiind determinată atât de necesitatea cooperării organelor de drept cu structurile similare din alte țări pe probleme de combatere a criminalității cu caracter transfrontalier, cât și de necesitatea stăvilirii tendințelor de amplificare a fenomenului criminalității în interiorul țării și gestionare a acestuia din exterior.

3. BNC INTERPOL este un fenomen unic în practica organizațiilor internaționale. Având o subordonare dublă - față de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și față de Secretariatul General INTERPOL, reprezentă o punte de legătură între organele locale de justiție și strategiile proactive ale INTERPOL de a construi o lume mai securizată. BNC oferă capacități și dislocă capabilități unice în ceea ce privește natura, domeniul de aplicare și consecințele juridice ale activității desfășurate.

4. Caracterul politico-juridic al OIPC INTERPOL contribuie la reglementarea, fortificarea cadrului normativ și organizațional, operaționalizarea arhitecturii securității globale, regionale, subregionale și naționale. Funcționarea BNC Chișinău se realizează în conformitate cu prevederile legislative naționale și internaționale. BNC Chișinău ocupă un loc special, demonstrând creșterea contribuției sale la asigurarea securității naționale și amplificarea rolului său coordonator în sistemul național de securitate.

Implementarea rezultatelor ştiinţifice. Rezultatele studiului sunt utilizate în cadrul prelegerilor și seminarelor universitare ținute de autor în cadrul Departamentului Relații Internaționale, Facultatea de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative a Universității de Stat din Moldova: Securitate internațională, Terorismul internațional, Dreptul tratatelor, Dreptul diplomatic și consular, Drepturile omului în relațiile internaționale.

Totodată, rezultatele cercetărilor empirice au fost expediate factorilor de decizie, care, în baza datelor studiului, vor putea identifica și evalua principalele amenințări, riscuri și vulnerabilități, dar și oportunități în colaborarea cu organizațiile internaționale. În acest sens, cercetarea conține mai multe recomandări, care pot fi utilizate de autorități în programele guvernamentale axate pe colaborarea cu organizațiile internaționale pe probleme de securitate națională a Republicii Moldova.

De asemenea, rezultatele teoretico-empirice, concluziile și recomandările referitoare la contribuția organizațiilor internaționale în asigurarea securității pot fi utilizate și dezvoltate în cercetările ulterioare din domeniu.

Aprobarea rezultatelor. Tema investigației se înscrie în direcțiile de cercetare aprobate în cadrul Universității de Stat din Moldova. Discuția asupra conținutului tezei de doctor s-a desfășurat în cadrul şedinţei Departamentului Relații Internaționale (proces–verbal nr. 5 din 17 ianuarie 2017) și al Seminarului Științific (proces–verbal nr.1 din 25 mai 2018) la specialitatea ştiinţifică: *562.03. Probleme şi strategii ale dezvoltării globale şi regionale.*

Drept aprobare a rezultatelor investigației serveşte şi participarea activă a autorului la diverse proiecte naționale și internaționale. Pe parcursul anilor de studii doctorale elaborările științifice au fost prezentate și aprobate. în cadrul: Școlii Doctorale de Științe Sociale (EDSS) (Universitatea București), Agenției Universităților Francofone; EMERGE Erasmus Mundus (Facultatea de Drept, Universitatea „Al.I. Cuza" din Iași); Guvernului Letoniei (Departamentul Științe Politice, Latvijas Universitate); inclusiv în Programul FP7: Sprijin pentru formarea și dezvoltarea carierei cercetătorilor (Marie Curie), *Possibilities and limits, challenges and obstacles of transferring CEE EU pre-accession best practices and experience to Moldova's and Georgia's pre-accession process.*

Publicaţiile la tema tezei. Ideile și rezultatele cercetării au fost prezentate sub formă de comunicări științifice în cadrul a 17 conferințe naționale și internaționale desfășurate în Republica Moldova, România, Ucraina și Georgia; în 16 articole recenzate publicate în reviste de profil naționale și de peste hotare; în 3 studii analitice în culegeri de materiale științifice. Numărul total de publicații constituie 36 de titluri, cu un volum de 22 coli de autor.

Volumul și structura tezei. Structura tezei include introducere, patru capitole, care conțin opt subcapitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie și anexe.

Cuvintele-cheie: organizații internaționale, parteneriate internaționale/regionale, securitate, securitate națională/ internațională, studii de securitate, strategii de securitate, mecanisme de securitate, cooperare.

REZUMATUL COMPARTIMENTELOR TEZEI

Structura tezei este determinată de scopul și obiectivele cercetărilor, fiind compartimentată în patru capitole, segmentate în opt subcapitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie și anexe. Concluziile derivă din conținutul lucrării, în baza cărora au fost formulate recomandări.

Introducerea include următoarele repere conceptuale: actualitatea și importanța problemei abordate; scopul și obiectivele tezei; noutatea științifică; problema științifică importantă soluționată; importanța teoretică și valoarea aplicativă a lucrării; aprobarea rezultatelor; sumarul compartimentelor tezei. În Introducere au fost concretizate și alte repere conceptuale, precum: obiectul și subiectul de studiu, ipoteza cercetării.

În primul compartiment al tezei, **ASPECTE ISTORIOGRAFICE ALE CONTRIBUȚIEI ORGANIZAȚIEI INTERNAȚIONALE INTERPOL LA ASIGURAREA SECURITĂȚII,** este realizat un studiu istoriografic cu referință la OIPC INTERPOL și la evoluția cercetărilor privind organizațiile internaționale în studiile de securitate.

În *1.1. Studiu istoriografic privind Organizația Internațională a Poliției Criminale INTERPOL* sunt sintetizate sursele bibliografice. Ideea creării unei organizații internaționale de urmărire a criminalilor internaționali apare în Europa. Securitatea continentului este periclitată de cele două războaie mondiale ce au favorizat proliferarea fenomenului criminalității internaționale. Prioritatea în reflectarea tematicii aparține autorilor francezi. Pe continentul nord-american problema devine perceptibilă prin anii `70 (sec. XX), odată cu apariția pericolului acțiunilor teroriste.

Sinteza analizei surselor bibliografice în arealul științific internațional identifică inițial caracterul mai mult informativ al acestora despre organizație și doar în a doua jumătate a anilor `80 (sec. XX) constatăm apariția primelor studii analitice referitoare la INTERPOL. Cercetările de după anul 2000 relevă o abordare axată pe diferite dimensiuni ale activității organizației, iar în ultimul timp și pe operaționalizarea securității la nivel global.

Referențialul bibliografic demonstrează conturarea unui mediu academic specializat în reflectarea temei, fiind mult mai extins în arealul investigativ nord-american și vest-european. Cercetătorii care reprezintă spațiul Europei Centrale și de Est au adus o contribuție incontestabilă la studierea problematicii date. În mediul academic al Republicii Moldova identificăm o abordare destul de modestă. Totodată, lucrările editate nu reușesc să surprindă dinamica și tendințele în activitatea organizației. Studiul comparat al surselor bibliografice constată anumite particularități naționale ce corelează cu durata și experiența acumulată de Republica Moldova în calitate de stat-membru al OIPC INTERPOL.

În *1.2. Organizațiile internaționale în studiile de securitate: evoluția cercetărilor* sunt elucidate diferite teorii ale relațiilor internaționale ce abordează organizațiile internaționale din perspectiva propriilor ipoteze, privind modul în care funcționează, rolul, locul, comportamentul și eficacitatea acestora în sistemul politic internațional. Multitudinea direcțiilor de dezvoltare a conceptualizării organizațiilor internaționale în teoria relațiilor internaționale face problematică clasificarea acestora. Deși delimitările în teoriile examinate sunt mai mult convenționale, totuși sistematizarea reliefează o diversitate a orientărilor gândirii moderne în relațiile internaționale privind principalul actor al globalizării – organizațiile internaționale și contribuția lor la asigurarea securității.

Realismul, liberalismul, constructivismul, marxismul, feminismul și funcționalismul oferă moduri diferite de percepere a organizațiilor internaționale în funcție de natura acestora și de rolul pe

care ele îl au în politica mondială. Explicarea teoriilor organizațiilor internaționale vine să fundamenteze și să completeze ideea corelației dintre organizațiile internaționale și securitate. Teoriile organizațiilor internaționale s-au conturat ca răspuns la necesitatea explicării locului și rolului organizațiilor internaționale într-o lume dinamică și în schimbare continuă.

În condițiile edificării unei noi arhitecturi a securității lumii contemporane, organizațiile internaționale reprezintă o dimensiune dinamică și din ce în ce mai importantă. Nevoia de cooperare se resimte cel mai mult în domeniul securității. Natura complexă a amenințărilor, riscurilor și pericolelor cu care ne confruntăm necesită o abordare coordonată și utilizarea unor resurse ce nu mai pot fi puse la dispoziție chiar și de cele mai puternice state.

Problematica organizațiilor internaționale de securitate se plasează în centrul discuțiilor comunității internaționale. A face o diferențiere clară între organizațiile internaționale de securitate și de alt tip este destul de dificil, întrucât însăși definirea domeniului securității ridică mari semne de întrebare, iar caracteristicile securității se modifică în funcție de schimbările intervenite în mediul de securitate.

Organizațiile internaționale de securitate sunt o parte structurală activă, uneori decisivă, a mediului transnațional al politicii mondiale. Dezvoltarea componentei de securitate se constată în cadrul mai multor organizații internaționale. Se produce extinderea organizațiilor internaționale, ceea ce conduce spre transformarea statutului acestora dintr-o organizație regională în una globală, consolidându-și influența în lume ca actor colectiv internațional.

Pentru Republica Moldova importanța politică a organizațiilor internaționale este în creștere. Relațiile Republicii Moldova cu organizațiile internaționale reprezintă una dintre prioritățile politicii externe a statului pe agenda internațională, întâietatea revenindu-i strategiei de securitate. În această situație, Republica Moldova trebuie să se adapteze noilor situații politice mondiale și să răspundă adecvat în baza priorităților securității interne și externe.

Subcompartimentul *1.3. Concluzii la compartimentul 1* include concluziile preliminare formulate, accentuându-se că prin activitatea sa OIPC INTERPOL s-a impus drept o forță recunoscută și apreciată de menținere a securității la nivel internațional, care își propune să faciliteze cooperarea internațională chiar și în cazul în care relațiile diplomatice nu există între anumite țări. Locul și rolul acestei organizații internaționale este incontestabil în procesul de asigurare a securității, viziunea sa fiind: „Conectarea poliției pentru o lume mai sigură”, iar misiunea: „Prevenirea și combaterea criminalității printr-o cooperare consolidată și inovare cu privire la poliție și probleme de securitate”.

Comunitatea internațională a reușit să amplifice cooperarea statelor în cadrul organizațiilor internaționale, printre care OIPC INTERPOL ocupă un loc important și devine un actor tot mai eficient

pe arena internațională, treptat conturându-se mecanismul de acțiune asupra amenințărilor la adresa securității. În acest sens determinanți fiind următorii factori: statele naționale nu întotdeauna sunt susceptibile de a face față multiplelor amenințări la adresa securității; aplicabilitatea legislațiilor naționale se extinde în limitele hotarelor fiecărui stat; sincronizarea efortului comun al statelor în conformitate cu realitățile de securitate la nivel internațional; implementarea strategiilor transparente, aplicarea instrumentelor adecvate pentru luarea deciziilor la amenințările securității naționale, regionale, subregionale și globale.

În cel de-al doilea compartiment, **REPERE TEORETICO-METODOLOGICE DE CERCETARE A ORGANIZAȚIEI INTERNAȚIONALE INTERPOL,** și-au găsit reflectare caracterul instituțional-funcțional al organizației internaționale INTERPOL și cadrul metodologic de investigare a contribuției OIPC INTERPOL la asigurarea securității.

În *2.1. Caracterul instituțional-funcțional al organizației internaționale INTERPOL* este supusă analizei respectiva organizație internațională, care își desfășoară activitatea în condițiile emergenței și diversificării amenințărilor, riscurilor și pericolelor. Globalizarea a transformat natura criminalității și a nevoii de securitate. Sistemele naționale de securitate nu mai sunt adecvate pentru a face față globalizării criminalității, care a ajuns să includă domenii foarte complexe și interdependente, precum ar fi terorismul, criminalitatea informatică și financiară, traficul de droguri și ființe umane etc. Dimensiunea transnațională a crimei secolului XXI impune un răspuns global. INTERPOL-ul face reală cooperarea internațională prin operaționalizarea strategiilor și politicilor de securitate globală. Direcțiile prioritare de activitate ale INTERPOL-ului se schimbă în funcție de sursele de insecuritate ce apar. Alături de alte organizații internaționale, se implică activ în procesele de reformare a sferei de securitate.

În noua arhitectură de securitate globală, INTERPOL-ul se poziționează drept un furnizor de strategii inovative de securitate în țările-membre. Organizația acționează într-o arie globală, una dintre trăsăturile distincte ale acesteia fiind absența unei clarități între ceea ce este legal și ilegal. În acest conglomerat global al haosului, notificările roșii sunt calificate drept manifestare a unei puteri administrative internaționale „*soft*" (fără caracter obligatoriu), dar care în anumite condiții poate fi „*hard*" (împrumutând forța juridică din legea extrădării).

Organizațiile internaționale devin, pas cu pas, un subiect tot mai abordat în studiile de analiză politică. De la primele forme de manifestare și până în prezent organizațiile internaționale demonstrează o evoluție ascendentă - atât cantitativă, cât și calitativă. Eforturile comune ale statelor naționale și ale organizațiilor internaționale au contribuit la soluționarea multiplelor probleme.

Provocările cu care astăzi se confruntă lumea modernă determină necesitatea de a eficientiza conlucrarea statelor naționale cu organizațiile internaționale.

În *2.2. Cadrul metodologic de investigare a contribuției Organizației Internaționale a Poliției Criminale INTERPOL la asigurarea securității* sunt expuse reperele metodologice ale problemei cercetate. Conceptul metodologic al cercetării are un caracter interdisciplinar, fundamentat pe transferul de idei și abordări între asemenea discipline, precum politologie, teoria relațiilor internaționale, studii de securitate, drept, sociologie, statistică și științe administrative. Interdisciplinaritatea se manifestă prin traversarea granițelor dintre disciplinele academice sau școlile de gândire, pe măsură ce apare nevoia explicării noilor paradigme în dezvoltarea relațiilor internaționale. În acest sens, algoritmul conceptului tezei de doctorat este în relație cu cel mai recent stadiu de dezvoltare a relațiilor internaționale, care încorporează idei și caracteristici inovative ale domeniului de cercetare.

Studiul teoretico-metodologic, privind contribuția organizației internaționale INTERPOL la asigurarea securității, include definitivarea noțiunilor științifice. Fundamentarea sistemului de noțiuni și concepte, ce explică obiectul și subiectul de studiu, contribuie la cunoașterea complexității problemei cercetate. În teză, sintagma *securitate multinivelară* este interpretată la următoarele niveluri: global, regional, subregional și național. Noțiunea *securitate multilaterală* include dimensiunile riscurilor interne și externe ale statului din perspective: militar, politic, economic, social și de mediu.

Suportul metodologic al tezei a fost asigurat de o îmbinare de metode mixte, cele cantitative completându-se cu calitative, pentru a elucida cât mai deplin problema investigată. Uzarea mai multor fluxuri de date, tabele și materiale ilustrative în anexe asigură un nivel mai înalt de încredere și valabilitate avansată analizei.

Subcompartimentul *2.3. Concluzii la compartimentul 2* conține o totalizare preliminară a materialului, fiind elucidat faptul că INTERPOL, în calitate de organizație internațională interguvernamentală, se întemeiază pe uniunea de state sau instituții statale, create pe baza unui acord internațional între state sau instituții autorizate. Activitatea organizației se derulează la nivel global, regional, subregional și național, dezvoltând relații universale, regionale, subregionale și interregionale. Direcțiile prioritare de activitate ale INTERPOL-ului se schimbă în funcție de sursele de insecuritate ce apar. În pofida creșterii importanței INTERPOL-ului în calitate de actor al sferei de securitate internațională, organizația este structurată ca o rețea informală de oficiali naționali. Este stabilită în afara unei convenții interguvernamentale. O parte din activitățile sale sunt informale și se bazează pe norme neobligatorii, principiul fundamental fiind participarea și cooperarea voluntară a membrilor săi.

Compartimentul **3. FUNDAMENTE POLITICO-JURIDICE ALE ACTIVITĂȚII ORGANIZAȚIEI INTERNAȚIONALE A POLIȚIEI CRIMINALE INTERPOL** include un material bine documentat despre statutul politico-juridic al INTERPOL-ului în contextul cooperării internaționale și strategia dezvoltată de organizație în vederea operaționalizării arhitecturii de securitate globală, regională, subregională și națională.

În *3.1. Statutul politico-juridic al INTERPOL în contextul cooperării internaționale* este investigat ansamblul de dispoziții cu caracter oficial, prin care se reglementează scopul, structura și modul de funcționare al organizației. Statutul INTERPOL-ului, inclusiv specificul activității sale, determină caracterul ei specializat. Activitatea INTERPOL-ului, ca organizație internațională interstatală, astăzi se întemeiază pe exercitarea a cinci funcții esențiale, la care se referă: oferirea canalului securizat de schimb de informații între Secretariatul General și structurile naționale din statele-membre; oferirea informației operative și accesul la bazele de date internaționale; susținerea operativă a structurilor polițienești; instruirea și ridicarea calificativului colaboratorilor poliției din statele-membre; organizarea seminarelor de instruire, a forurilor teoretico-practice.

În vederea îndeplinirii în mod eficient a activităților transfrontaliere, INTERPOL funcționează în temeiul dreptului internațional. INTERPOL din 1969 aderă la Convenția de la Viena cu privire la dreptul tratatelor între state și organizații internaționale sau între organizații internaționale. Iar în 1971 este recunoscută ca organizație interguvernamentală de către Organizația Națiunilor Unite. Principalul document juridic al INTERPOL-ului este Constituția (1956) ce definește scopurile și obiectivele organizației. În afară de Constituție, mai există o serie de texte fundamentale ce alcătuiesc cadrul legal al INTERPOL-ului. Acestea includ: Regulamentul General; Regulamentul de procedură al Adunării Generale; Regulamentul de procedură al Comitetului executiv; Reglementările financiare; Normele care reglementează prelucrarea informațiilor; Reguli privind controlul informațiilor și accesul la fișierele INTERPOL.

La nivel global, nicio organizație nu este în măsură să acționeze eficient singură. Este nevoie de cooperare cu alte instituții relevante ce sunt capabile să asigure asistență sau cunoștințe suplimentare. În acest scop, INTERPOL a stabilit relații strânse cu mai multe organizații internaționale, interguvernamentale și non-guvernamentale care acționează în diferite domenii de interes ale acesteia.

Stilul de conlucrare al organizațiilor de drept la nivel interstatal este determinat de caracterul emergent al diferitor forme de insecuritate. Infracţiunile pe care le comit grupările criminale devin transnaţionale şi complexe. Tehnologiile, comunicaţiile şi globalizarea au facilitat activităţile criminale. Acestea au devenit mult mai operative și organizate, înalt calificate, cu extindere în diferite țări. În condițiile de proliferare rapidă a fenomenului criminalității internaționale, organele de drept sunt puse

în situația de a-și consolida activitatea, altfel riscă să rămână în urma escaladării fenomenului, pierzând controlul asupra acestuia. Prin urmare, în prezent INTERPOL-ul, în calitate de organizație internațională, își dezvoltă potențialul politico-juridic pentru promovarea atribuirii de valoare vastei cantităţi de informaţie la care are acces și valorificarea experienței unice de cooperare internațională.

În *3.2. Contribuția Organizației Internaționale a Poliției Criminale INTERPOL la asigurarea securității: strategii și instrumente* este examinată prezența organizației pe arena internațională, prin promovarea obiectivelor sale. INTERPOL a construit mai multe parteneriate și a dezvoltat inițiative comune. În prezent sunt în vigoare multiple acorduri de cooperare cu alte organizații internaționale, spectrul acestora variind de la vămi până la drepturile de autor. Cel mai relevant segment al colaborărilor internaţionale este conlucrarea cu Națiunile Unite, urmat de Uniunea Europeană, Grupul celor șapte state G7. În contextul sintezei privind relațiile INTERPOL-ului cu alte organizații internaționale, constatăm o strategie consecventă de extindere nu doar cantitativă, dar și calitativă a mecanismelor de realizare a securităţii globale. Prin stilul său managerial INTERPOL reuşeşte să ofere instrumente de lucru viabile, obținând un efect sinergetic la nivel internaţional.

Al doilea nivel al strategiei organizației este cel regional. Abordarea parteneriatului regional este percepută drept una dintre rezervele în proces de valorificare. Diferențierea regională impune necesitatea aplicării unor strategii individuale, multinivelare, care iau în calcul avantajele unui teritoriu concret. Prin urmare, în activitatea INTERPOL-ului asistăm la un proces continuu de segmentare a regiunilor în tot mai multe şi mai mici, în cadrul perspectivei de cooperare subregională.

În abordarea INTERPOL-ului accentul se pune pe lucrul în parteneriat cu alte organizaţii regionale pertinente, pe încurajarea grupurilor deja existente în conlucrarea cât mai strânsă pentru optimizarea utilizării resurselor existente şi evitarea dublărilor. Continuitatea abordărilor regionale și subregionale în activitatea INTERPOL-ului poate fi dedusă din proiectele derulate pe parcursul mai multor ani. Operaționalizarea arhitecturii de securitate globală, regională, subregională și națională se derulează în bază de proiecte, având ca subiecte de investigație: crima organizată, traficul de droguri, traficul de fiinţe umane, crimele economice, criminalitatea mediului, contracararea terorismului, depistarea operelor de artă sustrase, a autovehiculelor furate, a armelor de foc şi explozibililor, identificarea victimelor dezastrelor.

Următorul nivel al strategiei dezvoltate de organizație este cel național. Fiecare stat membru al INTERPOL-ului întreţine un Birou Naţional Central (BNC), cu personal din rândurile ofiţerilor organelor de drept naţionale. Acesta menține legătura cu rețeaua globală INTERPOL, permițând statelor-membre să conlucreze în cadrul investigaţiilor transfrontaliere. BNC sunt permanent implicate în stabilirea scopurilor organizaţiei. În ultimii ani se constată o schimbare de accente în strategie.

INTERPOL, împreună cu alte agenții autorizate și parteneri strategici, conlucrează în vederea creării unui sistem informațional sigur la nivel mondial, care face legătura între toate BNC, permițându-le să acceseze instantaneu bazele de date. Pentru următorii ani aceste instrumente și servicii de lucru vor deveni și mai eficiente, în special vor fi consolidate infrastructurile ce deservesc statele – membre.

În subcompartimentul *3.3. Concluzii la compartimentul* 3 se relevă că secolul XXI a adus cu el noi amenințări, noi infracțiuni, dar și noi oportunități pentru OIPC INTERPOL. Organizația a confruntat aceste provocări din prima linie prin capacitatea parteneriatului său global și angajamentului comun al tuturor membrilor de a face lumea un loc mai sigur. Au fost valorificate tehnologii, formate parteneriate în toate sectoarele, consolidate programele de training ale INTERPOL-ului, diversificată experiența organizației, astfel evoluând atât nivelul calitativ, cât și cel cantitativ al instrumentelor și serviciilor puse la dispoziția statelor-membre.

Rolul INTERPOL-ului în sistemul mondial contemporan de securitate este relevant prin unicitatea serviciilor prestate, devenind o resursă globală proeminentă pentru comunitatea internațională de drept, depunând tot efortul de a fi cu un pas înaintea ingeniozității criminale. Construirea strategiilor de securitate la nivel global, regional, subregional și național demonstrează forța și vigoarea unei organizații internaționale, care păşeşte sigur în cel de-al doilea secol de activitate.

Compartimentul **4. ASIGURAREA SECURITĂȚII REPUBLICII MOLDOVA PRIN DEZVOLTAREA COOPERĂRII CU INTERPOL** poartă preponderent un caracter empiric și are la bază metodologia studiului de caz. Studiul de caz este o strategie de cercetare focalizată pe un caz concret, fiind utilizate mai multe metode complementare de culegere, analiză, prelucrare şi stocare a informaţiilor relevante – atât cantitative, cât şi calitative. Studiul de caz poartă un caracter explorativ cu elemente descriptive şi explicative. Strategia de realizare a cercetării a necesitat aplicarea unei metodologii interdisciplinare.

În *4.1. Premisele aderării Republicii Moldova la Organizația Internațională a Poliției Criminale INTERPOL* sunt identificate premisele istorice, politice, juridice și criminologice ce au determinat aderarea Republicii Moldova la organizația OIPC INTERPOL: destrămarea URSS și înființarea noului stat Republica Moldova, determinând procesul de apropiere a statelor cu structuri sociopolitice diferite; situarea geostrategică a Republicii Moldova la confluența fluxurilor infracționale dintre partea de Est și cea de Vest ale continentului european; extinderea, intensificarea și diversificarea proceselor criminogene atât în interiorul țării, cât și gestionarea acestora de peste hotare; impactul fenomenului criminalității transnaționale asupra periclitării securității naționale. Astfel, structurile statale sunt puse în situația de a contracara fenomenul criminalității transfrontaliere, organizat și susținut din exterior. Drept rezultat, statul aplică măsura de aderare la OIPC INTERPOL.

Totodată, are loc scăderea bruscă a nivelului de trai al populației, succedată de exodul masiv al populației în căutarea unui loc de muncă.

Astfel, din 28 septembrie 1994 Republica Moldova devine stat–membru al OIPC INTERPOL. Primul document oficial ce reglementează activitatea OIPC INTERPOL pe teritoriul republicii este Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 294 din 10.05.1995 „Cu privire la Biroul central național Interpol din Republica Moldova". Contribuția anuală obligatorie a Republicii Moldova este de 17186 euro pentru anul 2019. În Republica Moldova BNC INTERPOL Chișinău este parte componentă a Centrului de Cooperare Polițienească Internațională (CCPI), creat ca urmare a reformei din 05.03.2013. În prezent, Centrul este o subdiviziune a Inspectoratului General de Poliție (IGP) din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova. Structura Centrului de Cooperare Polițienească Internațională cuprinde BNC INTERPOL Chișinău, Biroul Europol și SELEC/GUAM (Centrul Sud-Est European de Aplicare a Legii /Organizația pentru Democrație și Dezvoltare Economică). Remarcăm în acest context sprijinul pe care l-a primit BNC INTERPOL Chișinău din partea statului, oferindu-i-se sediu și logistica adecvată, ceea ce permite desfășurarea activității specifice a organizației.

În *4.2. Consolidarea cooperării cu INTERPOL în cadrul sistemului de securitate al Republicii Moldova* se lansează discuția despre noile provocări cu care se confruntă lumea post Război Rece, care impune redefinirea conceptului tradițional al securității. Efortul statelor și al organizațiilor internaționale se concentrează pe construirea noii arhitecturi de securitate. Noua agendă de securitate se fundamentează pe modalități de abordare a riscurilor asimetrice și nonconvenționale, înglobând noi tipuri de solidaritate internațională, care presupune forme de acțiune conjugată a statelor care împărtășesc interese și valori comune. Astăzi abordarea securității este percepută și interpretată din perspectiva cooperării multilaterale, ținându-se cont de interdependențele globale și de noile riscuri [59, p.11].

Republica Moldova trece printr-un proces comprehensiv de reforme în toate domeniile de securitate, dezvoltând un șir de documente strategice de gestionare a sectoarelor de securitate. Sistemul Afacerilor Interne din Republica Moldova se află într-un proces amplu de reformare. În special, reforma poliției se realizează în baza Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 și Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020, inclusiv cu susținerea financiară a Uniunii Europene în valoare de 57 mil. euro, prevăzută de acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană semnat în decembrie 2016. Aceste documente au demarat schimbări radicale din punct de vedere conceptual și funcțional, determinând

procese de optimizare structurală, orientate spre compatibilitatea cu structurile similare din Uniunea Europeană și spre îmbunătățirea calității serviciilor prestate către societate [60].

În contextul reformelor demarate în sectorul de securitate al Republicii Moldova, OIPC INTERPOL oferă un cadru conceptual de dezvoltare și implementare a strategiilor de securitate, devenind unul dintre actorii influenți ai noii arhitecturi a sistemului de asigurare a securității globale, capabil de a implementa noi mecanisme de securitate și de a reacționa rapid la riscurile asimetrice. Organizația a realizat cea mai de succes evoluție printre organizațiile internaționale, conectând forțele de poliție din întreaga lume în combaterea criminalității, arestarea și extrădarea persoanelor căutate pentru infracțiuni grave. INTERPOL-ul oferă instrumente internaționale eficiente de cooperare pentru fiecare stat–membru. Astfel, de implicarea Republicii Moldova în calitate de stat–membru depinde valorificarea oportunităților oferite de OIPC INTERPOL.

În ultimii ani Republica Moldova înregistrează o intensificare a frecvențelor de cooperare internațională cu INTERPOL, alte organizații regionale, precum Europol și Eurojust. O cerere constantă se înregistrează pentru organizarea seminarelor destinate ofițerilor, în vederea îmbunătățirii procedurilor de expertiză în domeniul combaterii traficului de substanțe nucleare, de droguri și de ființe umane, luându-se în considerare că Republica Moldova este o țară de tranzit.

Analiza statisticii activităților desfășurate de BNC INTERPOL Chișinău denotă o creștere a numărului de extrădări; dinamica acestora în 2010 indică 17 extrădări, iar în 2016 ajungând la 28 de extrădări. Numai pentru primele 6 luni ale anului 2017 numărul extrădărilor a ajuns la 23, iar al arestărilor la 55. Statistica mesajelor BNC INTERPOL Chișinău în anul 2000 înregistrează 28455 de intrări și 16133 de ieșiri. Pentru prima jumătate a anului 2017 acest indicator ajunge la 10424 de intrări și la 23153 de ieșiri. Totodată, se constată un efort continuu în vederea reprezentării Republicii Moldova în structurile manageriale ale organizației internaționale.

Generalizarea rezultatelor cercetărilor empirice a identificat mai multe sugestii ce pot fi direcționate spre consolidarea securității Republicii Moldova. În contextul configurațiilor complexe ale securității, OICP INTERPOL dezvoltă strategii și politici de securitate și avansează în direcția consolidării cooperării polițienești și armonizării comunității internaționale într-o structură unică. În cadrul organizațiilor multilaterale din care face parte, Republica Moldova urmează să-și promoveze interesele, dar și să valorifice din plin oportunitățile oferite. Statutul de membru al OIPC INTERPOL impune țării noastre asigurarea capacităților de exercitare a cooperării polițienești și dezvoltării de noi capabilități. Componenta de securitate este esențială pentru Republica Moldova. În acest sens, în noua Strategie de Securitate a Republicii Moldova se recomandă relevarea și definitivarea locului și rolului BNC INTERPOL Chișinău în sistemul național de securitate.

Subcompartimentul *4.3. Concluzii la compartimentul 4* prezintă unele concluzii preliminare, reieșind din rezultatele empirice ale cercetării.

Analiza de conținut a site-urilor a scos în evidență necesitatea implementării unor modalități de optimizare a contentului informațional, inclusiv a spațiului web al BNC INTERPOL Chișinău. Estimarea percepției ofițerilor de urmărire penală a relevat perspectivele de dezvoltare a cooperării Republicii Moldova cu OIPC INTERPOL. Analiza opiniei experților denotă că astăzi organizațiile internaționale au devenit un actor influent pe arena internațională, contribuind la armonizarea și coordonarea politicilor diferitelor state, la valorificarea avantajelor sale și la diminuarea tendințelor negative cu care se confruntă comunitatea internațională. Rolul principal pe care îl au organizațiile internaționale în relațiile internaționale este de a limita anarhia și a introduce un element de consecutivitate în acțiuni, de a forma și menține climatul de încredere reciprocă în acțiunile statelor naționale și ale altor actori internaționali. Creșterea rapidă a numărului de organizații internaționale și prezența acestora în politica mondială ca entități independente este una dintre tendințele importante în evoluția relațiilor internaționale. Această creștere este însoțită de specializarea organizațiilor internaționale, creșterea diversității calitative a acestora, iar uneori și de concurența și rivalitatea reciprocă. Experții remarcă efortul depus de organizațiile internaționale în sprijinirea vectorului de dezvoltare european al republicii.

În partea finală a tezei sunt formulate **concluziile generale și recomandările** ce pot contribui la optimizarea conlucrării Republicii Moldova în OIPC INTERPOL, inclusiv în cadrul altor organizații internaționale pe diferite dimensiuni ale securității.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Problema ştiinţifică importantă soluţionată constă în fundamentarea politico-juridică a contribuției OIPC INTERPOL la asigurarea securității multinivelare și multilaterale, ceea ce a condus la identificarea strategiilor și instrumentelor de operaționalizare în stabilirea noii arhitecturi de securitate în condițiile emergenței riscurilor hibride, în vederea dezvoltării cooperării statelor-membre în asigurarea securității naționale la etapa contemporană.

Contribuția autorului la soluționarea problemei științifice abordate este relevantă prin caracterul inovator al lucrării, semnificația teoretică și rezultatele empirice obținute. Avantajul rezidă în abordarea unei teme parțial studiate în Republica Moldova și insuficient valorificate la nivel internațional. Algoritmul metodologic interdisciplinar, elaborat de autor și adaptat problemei studiate, a permis elucidarea obiectului și subiectului de studiu în contextul teoriei relațiilor internaționale. Valoarea elaborărilor propuse vizează ponderea și impactul pe care îl are BNC INTERPOL Chișinău în

cadrul sistemului de securitate intern și extern al Republicii Moldova. Rezultatele cercetării, concluziile și recomandările sintetizate pot servi drept reper pentru factorii de decizie în elaborarea politicii interne și externe de securitate, construirea unei colaborări armonioase și reciproc avantajoase cu organizațiile internaționale, regionale, alte structuri cu arie de acoperire internațională. Totodată, conținutul tezei de doctorat poate fi de real folos la elaborarea cursurilor universitare și a cercetărilor ulterioare vizând diferite aspecte ale securității naționale și conlucrării Republicii Moldova cu organizațiile internaționale.

Ideile științifice expuse pe paginile tezei reprezintă rezultatul cercetărilor autorului, au fost elaborate de sine stătător, și-au găsit elucidare în 36 de publicații științifice, fiind prezentate în cadrul conferințelor naționale și internaționale [61, 62, 63, 64, 65, 66].

Rezultatele teoretico-empirice ale cercetării au permis formularea următoarelor ***concluzii:***

1. Literatura de specialitate privind OIPC INTERPOL a acumulat în timp un volum destul de semnificativ, corelând cu ponderea și experiența fiecărui stat-membru. OIPC INTERPOL deține un potențial de reacție și adaptabilitate unic la schimbările rapide ce se derulează în lumea modernă, devenind un actor influent în construirea unei noi arhitecturi a sistemului de securitate, îndeosebi în contextul amplificării riscurilor teroriste. OIPC INTERPOL se prezintă drept un actor important al conturării guvernanței în sfera de securitate la nivel global, regional, subregional și național.

2. Contribuția organizațiilor internaționale la asigurarea procesului de securitate la nivel global este incontestabilă, realizându-se în baza următoarelor componente: politică, normativ-legislativă, organizațional-instituțională și operațională. Organizațiile internaționale sunt structuri independente, determinându-și de sine stătător atribuțiile, formele și metodele de activitate. Conlucrarea mai multor actori în asigurarea proceselor de securitate necesită coordonarea perfectă a interacționării organizatorice.

3. INTERPOL-ul promovează statutul său juridic prin aplicarea eficientă a legilor și prin implementarea principiilor de cooperare internațională. Strategiile INTERPOL de operaționalizare a parteneriatelor internaționale, regionale, subregionale și naționale se concentrează pe ideea unei securități globale. Securitatea durabilă nu poate fi construită în absența statului de drept. Distincția dintre securitatea națională și securitatea internațională este una de natură mai mult teoretică decât practică. În era globalizării succesul unei strategii de securitate depinde de cei care operează pe teren, de stabilitatea țărilor, de consecutivitatea aplicării legislației la nivel local. INTERPOL-ul, în contextul riscurilor asimetrice și războaielor hibride, a fost forțat să-și regândească complet locul și rolul său în construirea unei noi arhitecturi a securității globale.

4. Birourile Naționale Centrale reprezintă cea mai mare forță a rețelei globale INTERPOL. Extinderea organizației la nivelul întregului glob se realizează prin intermediul BNC-urilor. În acțiunile sale organizația își respectă strict principiile de neutralitate, fiind o terță parte de încredere care poate reuni țări ce nu se bucură de relații diplomatice, însă ale căror forțe de poliție doresc să coopereze și să obțină rezultate pe teren. În pofida mandatului ambițios, bugetul organizației este modest. Aceasta în mare parte determină organizația să fie eficientă în acțiuni și să înregistreze în timp de mai bine de un secol una dintre cele mai spectaculoase evoluții dintre toate organizațiile internaționale.

5. Obținerea de către Republica Moldova a statutului de membru al OIPC INTERPOL a deschis posibilități de a influența asupra procesului criminogen transfrontalier și oferă instrumente eficiente de sincronizare a activității sale cu comunitatea de drept internațională. Sprijinul acordat de OIPC INTERPOL a contribuit la consolidarea relațiilor de cooperare ale poliției Republicii Moldova cu autoritățile de aplicare a legii din întreaga lume. Totodată, a contribuit la perfecționarea capacităților investigativ-operaționale ale poliției, prin sprijinirea directă a subdiviziunilor, precum și facilitând participarea ofițerilor operativi în cadrul activităților investigative sub egida OIPC INTERPOL, inclusiv la eficientizarea tehnologiei și logisticii internaționale a punctului local de legătură BNC INTERPOL Chișinău.

6. Misiunea BNC INTERPOL Chișinău este de a coordona acțiunile și răspunsurile în materie de aplicare a legii, asigurându-se că acestea sunt în concordanță cu interesele și legislația națională, precum și cu politicile, procedurile și reglementările INTERPOL. Ținându-se cont de complexitatea și emergența noilor riscuri asimetrice, este justificată fortificarea rolului și locului BNC INTERPOL Chișinău în sistemul național de securitate și relevarea acestuia în Strategia de Securitate a Republicii Moldova.

În scopul optimizării rolului BNC INTERPOL în sistemul național de securitate, înaintăm următoarele ***recomandări*:**

1. În condițiile vulnerabilității Republicii Moldova în fața diversificării surselor de insecuritate, este indispensabil ca autoritățile guvernamentale și entitățile responsabile să contribuie la fortificarea cooperării internaționale, valorificând oportunitățile oferite de OIPC INTERPOL.

2. În vederea aprofundării și consolidării cooperării între OIPC INTERPOL și Republica Moldova, precum și în scopul eficientizării colaborării internaționale privind eliminarea riscurilor și potențialelor amenințări la securitatea națională, considerăm oportun de a include BNC INTERPOL Chișinău în sistemul național de securitate, atât la nivel conceptual, cât și politic-administrativ.

3. Consolidarea capacităților BNC INTERPOL Chișinău este absolut necesar să se realizeze prin asigurarea vizibilității și transparenței activității acestuia prin intermediul Centrului de Cooperare

Polițienească Internațională. Totodată, se impun ca necesare: dezvoltarea colaborării cu partenerii OIPC INTERPOL, sectorul privat și societatea civilă; susținerea proiectelor și strategiilor de securitate; promovarea valorilor organizației în deplină neutralitate și respect pentru drepturile omului.

4. Structurile statale de resort, universitățile de profil urmează să elaboreze curricula pentru discipline și să asigure specializările necesare studenților în perspectiva activității în cadrul OIPC INTERPOL. În procesul de pregătire a cadrelor să fie prevăzute stagii de formare continuă în cadrul BNC INTERPOL Chișinău, astfel sistemul național de securitate urmând a fi completat cu specialiști de înaltă calificare.

Perspectivele cercetării problemei științifice constau în dezvoltarea și aprofundarea investigațiilor științifice privind activitatea organizațiilor internaționale în Republica Moldova; identificarea și măsurarea impactului acestora asupra securității naționale; analiza corelării avantajelor și dezavantajelor; elaborarea prognozelor. În condițiile globalizării lumii moderne este important de a studia locul și rolul Republicii Moldova în contextul proceselor mondiale de menținere a securității, de a efectua cercetări privind eficienţa participării Republicii Moldova în calitate de membru al organizaţiilor internaţionale, regionale, precum și de a realiza studii având ca subiect unificarea sistemului național de indicatori statistici și racordarea acestora la standardele Eurostat.

BIBLIOGRAFIE:

1. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 454 din 24.03.2008 cu privire la optimizarea participării organelor centrale de specialitate ale administrației publice, precum și ale altor autorități administrative centrale la executarea angajamentelor asumate față de organizațiile internaționale. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.66-68. http://lex.justice.md/md/327462/ (vizitat 10.06.2016).
2. Registrul de Stat al Tratatelor al MAEIE. Lista tratatelor bilaterale. Lista tratatelor multilaterale. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene. http://www.mfa.gov.md/ tratate-intern-md (vizitat 15.05.2019).
3. Tullett T. INTERPOL. Paris: Albin Michel, 1965. 217 p.
4. Bellemare P., Antonie J. Les dossiers d'INTERPOL. Tome 1. Paris: J'ai lu, 1990. 667 p.
5. Fooner M. NTERPOL: Issues in World Crime and International Criminal Justice. New York: Plenum Publishing Corporation, 1989. 224 p.
6. Anderson M. Policing the world: INTERPOL and the politics of international police co-operation. New York: Clarendon Press; 1-st edition, 1989. 224 p.
7. Mathieu D., Maybin L.C. INTERPOL and the Policing of International Terrorism: Developments and Dynamics since September 11. In: Terrorism: Research, Readings, & Realities. Edited: Snowden L.L., Whitsel B. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, 2005, p. 175-191.
8. Aszody I. INTERPOL-ul intră în acțiune. București: Editura Politică, 1968. 124 p.
9. Suceavă I. INTERPOL la început de mileniu. București: Meronia, 2007. 670 p.
10. Suceavă I., Coman F. Criminalitatea şi organizaţiile internaţionale. București: Romcartexim, 1997. 260 p.
11. Iacob A., Drăghici C.V. Cooperarea polițienească între state în domeniul crimei organizate. Craiova: Sitech, 2009. 220 p.
12. Radu M.E. INTERPOL. Tendințe și orientări în dreptul internațional contemporan. București: Pro Universitaria, 2014. 333 p.
13. Карпец И.И. Современные проблемы уголовного права и криминологии. Москва: Юридическая литература, 1976. 207 с.
14. Карпец И.И. Международное уголовное право. Москва: Наука, 1995. 134 с.
15. Бельсон Я.М. Интерпол в борьбе с уголовной преступностью. Москва: Наука, 1989. 240 с.
16. Галенская Л.И. Международная борьба с преступностью. Москва: Международные отношения, 1972. 176 с.
17. Родионов К.С. Интерпол: вчера, сегодня, завтра. Москва: Международные отношения, 1990. 224 с.
18. Родионов К.С. Деятельность Интерпола в борьбе с международной преступностью. Глава 10. В монографии: Уголовная юстиция: проблемы международного сотрудничества. Москва: БЕК, 1994. 278 с.
19. Родионов К.С., Гасымов Н.Г. Международный розыск в системе Интерпола: Учебное пособие. Москва: Академия управления МВД РФ, 2000. 75 с.
20. Родионов К.С. Закон Российской империи 1911 г. об экстрадиции. В: Государство и право, 2003, №7, с. 80-91.
21. Родионов К.С. Была ли в договоре 911 года Киевской Руси с Византией норма о выдаче? В: Государство и право, 2006, №3, с.75-85.
22. Родионов К.С. Интерпол и Европол. В: Государство и право, 2009, №6, с.62-71.
23. Овчинский В.С. Интерпол в вопросах и ответах. Москва: Инфра, 2000 (1-ое изд.), 2008 (2-ое изд). 368 с.
24. Овчинский В.С. XXI век против мафии. Москва: Инфра, 2001. 148 с.
25. Овчинский В.С. Криминология и биотехнологии. Москва: Инфра, 2005. 192 с.

26. Овчинский В.С. Интерпол против терроризма. Москва: Инфра, 2008. 810 с.
27. Самарин В.И. Интерпол. Международная организация уголовной полиции. СПб: Питер, 2004. 202 с.
28. Gârlea R., Dogotari I., Clefos A. INTERPOL: istorie și actualitate. Chișinău: Academia „Ștefan cel Mare" a MAI al RM, 2003. 131 p.
29. Didâc V., Căpătici M., Cușnir V., Moraru V. Tactica criminalistică. Activitatea operativă de investigații. Chișinău: Institutul Național al Justiției, 2009. 334 p.
30. Busuncian T. Организованная преступность и терроризм – область применения и международный фактор сотрудничества спецслужб. În: Moldoscopie, 2016, nr.1 (LXXII), p.138-147. 200 p.
31. Mija V., Teosa V. International Security Organizations: from Community Building to Identity Formation. În: Materiale ale Conferinţei ştiinţifico-practice cu participare internaţională „Teoria şi practica administrării publice," 23 mai 2014. Chişinău: Academia de Administrare Publică, 2014, p.119-121.
32. Sîli V. Combating different forms of terrorism manifestations: general and criminal law issues. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice, 2019, nr.1 (179), p.203-217.
33. Sîli V., Armașu V., Donciu A., Pleșca R., Mardari A., Sîrcu A. Infracțiuni cu caracter terorist, infracțiuni conexe terorismului și unele infracțiuni cu carcater de terorizare. Chișinău: Garomont-Studio SRL, 2011. 230 p.
34. Juc V. Securitatea națională și politica externă ale Republicii Moldova în contextul transformărilor structurale de sistem postrăzboi rece. Chișinău: Tipografia Centrală, 2015. 200 p.
35. Albu N. Securitatea națională: aspecte teoretice și practice. Chișinău: Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun", 2014. 240 p.
36. Juc V., Ungureanu V. Interesele geopolitice ale marilor puteri și impactul lor asupra securității naționale a Republicii Moldova. Chișinău: Tipografia Centrală, 2016. 168 p.
37. Varzari V. Securitatea națională a Republicii Moldova în contextul opțiunii de integrare europeană. Chișinău: USM, 2014. 172 p.
38. Varzari V. (coord.) Securitatea națională a Republicii Moldova în contextul evoluțiilor geopolitice regionale. Chișinău: Tipografia Centrală, 2016. 180 p.
39. Sprincean S. Securitatea umană și bioetica. Chișinău: Tipografia Centrală, 2017. 304 p.
40. Соломон К. Внешняя политика Республики Молдова: историко-политологический аспект. В: Политология. Том 2. Chișinău: USM, 2008, с.198-220. 465 с.
41. Teosa V., Ciobu E. Relațiile internaționale ca obiect de cercetare. În: Studii internaționale. Viziuni din Moldova. Chișinău: USM, 2006, p.9-16.
42. Сака В., Ежова К. Международный терорризм – глобальная проблема современности. В: Политология. Том 2. Chișinău: USM, 2008, с.323-338. 465 с.
43. Ejov C. Terorismul contemporan în condițiile globalizării: aspecte social-politice. În: Moldoscopie, 2007, nr.1 (36), p.134-142. 168 p.
44. Ejov C. Republica Moldova în contextul interacțiunii țărilor CSI în combaterea terorismului internațional. În: Moldoscopie, 2010, nr.4 (51), p.208-214. 245 p.
45. Калдаре Г., Горинчой Р., Николаеску И. Внешняя политика: теоретические и практические аспекты. В: Политология. Том 2. Chișinău: USM, 2008, с.101-118. 465 с.
46. Сакович В., Руснак Г. Глобальные проблемы: понятие, сущность, причины возникновения. В: Политология. Том 2. Кишинёв: ГУМ, 2008, с.296-302. 465 с.
47. Cebotari S. Dimensiunea strategiilor *hard* și *soft power* ale Federației Ruse de menținere în sfera de influență a Republicii Moldova. În: Moldoscopie, 2015, nr.2 (LXIX), p.126-144. 207 p.

48. Eşanu C. Relațiile internaționale: concepții, paradigme, metode. În: Politologie. Chișinău: CEP USM, 2007, p.324-335. 358 p.
49. Ilaşciuc D. Apariția organizațiilor internaționale și rolul lor în politica statelor membre. În: Știința politică în Republica Moldova: realizări și perspective. Chișinău: CEP USM, 2011, p.85-97. 434 p.
50. Ilaşciuc D. Colaborarea cu organizațiile internaționale în viziunea formațiunilor social-politice din Republica Moldova. În: Moldoscopie (Partea XVIII). Chișinău: USM, 2002, p.190-197. 200 p.
51. Илащук Д., Илащук А. Международные организации. В: Политология. Том 2. Chișinău: USM, 2008, с.61-80. 465 с.
52. Stercul N. Основные направления сотрудничества Республики Молдова и НАТО. În: Moldoscopie, 2015, nr.4 (LXXI), p.138-145. 200 p.
53. Burian A. (coord.) Evouția sistemului internațional și procesele de integrare europeană. Chișinău: USM, 2015. 268 p.
54. Cușnir V. Dimensiunea juridică a securității: aspecte naționale și internaționale. În: Securitatea națională a Republicii Moldova în contextul evoluțiilor geopolitice regionale. /Coord. Varzari V. Chișinău: Tipografia Centrală, 2016, p.54-76. 180 p.
55. Ceban C. Dreptul organizațiilor internaționale. Chișinău: Vizual design, 2012. 305 p.
56. Arhiliuc V., Chirtoacă N., Cucoș D. și al. Reprezentanțele organizațiilor internaționale în Republica Moldova: Studii științifice. Chișinău: USM, 2008. 267 p.
57. Mârzac E., Cibotaru V., Sandu S., Vasiloi R. Asistența externă în reforma sectorului de securitate din Republica Moldova. Chișinău: Centrul de Informare și Documentare privind NATO din Republica Moldova, 2018. 90 p.
58. Țîrdea T.N. (coord.) Dicționar de Filosofie și Bioetică. Chișinău: Centrul Editorial Poligrafic Medicina, 2004. 441 p.
59. Bahrin D. Politici și strategii de securitate. București: Victor, 2011. 307 p.
60. Strategia de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020. http://politia.md/ro/content/strategia-si-planul-de-actiuni (vizitat 27.11.2017).
61. Sterpu V. Diversificarea conceptului de securitate. În: Idei și valori perene în științele socio-umane. Studii și cercetări. Tomul XVII. Academia Româna, Filiala Iași. Institutul de cercetări economice și sociale „Gh.Zane". Departamentul de științe socio-umane. Cluj-Napoca: Argonaut, 2012, p.575-586.
62. Sterpu V. INTERPOL issues debated in the scientific literature of the Russian Federation. In: Bulletin of the Transilvania University of Braşov, Series VII, Social Sciences, Law, Vol.6 (55), 2013, No.1, p.173-180.
63. Sterpu V. Conceptualizarea securității din perspectiva relațiilor internaționale. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice, nr.2 (168). Chișinău: Institutul de Cercetări Juridice și Politice, 2015, p.178-194.
64. Sterpu V. Conceptualizări moderne privind organizațiile internaționale. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice nr.2(173), Chișinău: Institutul de Cercetări Juridice și Politice, 2017, p.256-2624.
65. Sterpu V. Contribuții ale autorilor români la studiul securității internaționale. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice, nr.3(175). Chișinău: Institutul de Cercetări Juridice și Politice, 2017, p.37-51.
66. Sterpu V. Teoretizarea organizațiilor internaționale. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice, nr.3 (178). Chișinău: Institutul de Cercetări Juridice și Politice, 2018, p.59-71.

ADNOTARE

Sterpu Vladimir. Contribuții ale organizației internaționale INTERPOL la asigurarea securității. Cazul Republicii Moldova. Teză de doctor în științe politice. Chișinău, 2019.

Structura tezei: introducere, patru capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 310 titluri, 9 anexe, 140 pagini de text de bază. Rezultatele tezei de doctorat au fost expuse în 36 materiale publicate în culegeri și reviste de specialitate din Republica Moldova și de peste hotare.

Cuvintele-cheie: organizații internaționale, parteneriate internaționale, angajamente internaționale, cooperare internațională, securitate națională, securitate internațională, studii de securitate, strategii de securitate, mecanisme de securitate.

Domeniul de studiu: științe politice, teoria relațiilor internaționale, studii strategice de securitate.

Scopul lucrării este de a conceptualiza locul și rolul OIPC INTERPOL în asigurarea securităţii globale, identificând şi întemeind contribuția structurilor naționale ale acesteia la asigurarea securității Republicii Moldova.

Obiectivele lucrării: realizarea sintezei istoriografice privind organizația internațională INTERPOL; analiza evoluției cercetărilor organizațiilor internaționale în studiile de securitate; identificarea reperelor teoretico-metodologice ale caracterului instituțional-funcțional al organizației internaționale INTERPOL; elaborarea metodologiei de investigare a contribuției OIPC INTERPOL la asigurarea securității; fundamentarea statutului politico-juridic al OIPC INTERPOL în contextul cooperării internaționale; determinarea strategiilor și instrumentelor prin care OIPC INTERPOL contribuie la asigurarea securității; deducerea premiselor aderării Republicii Moldova la OIPC INTERPOL; consolidarea cooperării cu INTERPOL în cadrul sistemului de securitate al Republicii Moldova.

Noutatea şi originalitatea ştiinţifică constă în faptul că aceasta este practic prima lucrare în mediul academic autohton cu caracter teoretico-analitic privind contribuția OIPC INTERPOL la asigurarea securității multinivelare. Caracterul novator și original este argumentat de conceptualizarea rolului și activității INTERPOL-ului în procesul de asigurare a securității globale și a contribuției acesteia la securitatea națională a Republicii Moldova la etapa actuală.

Problema ştiinţifică importantă soluționată constă în fundamentarea politico-juridică a contribuției OIPC INTERPOL la asigurarea securității multinivelare și multilaterale, ceea ce a condus la identificarea strategiilor și instrumentelor de operaționalizare în stabilirea noii arhitecturi de securitate în condițiile emergenței riscurilor hibride, în vederea dezvoltării cooperării statelor-membre în asigurarea securității naționale la etapa contemporană.

Semnificația teoretică consistă în realizarea și dezvoltarea cadrului conceptual-teoretic privind contribuția organizaţiilor internaționale la asigurarea securității multinivelare; argumentarea locului și rolului pe care îl are INTERPOL-ul în formatul colaborării internaționale în asigurarea securității naționale a Republicii Moldova; fundamentarea mecanismelor de optimizare a conlucrării Republicii Moldova în cadrul parteneriatelor internaționale oferite de OIPC INTERPOL.

Valoarea aplicativă a lucrării constă în relevanța practică a cercetării, ce asigură factorii de decizie cu materiale, concluzii și recomandări privind contribuția organizaţiilor internaţionale la asigurarea securităţii, în vederea conlucrării Republicii Moldova cu organizațiile internaționale, inclusiv cu OIPC INTERPOL. În baza rezultatelor studiului, factorii de decizie vor putea evalua principalele amenințări, riscuri și vulnerabilități cu care se confruntă Republica Moldova. Totodată, recomandările înaintate pot fi utilizate în procesul de elaborare a politicii de securitate națională a Republicii Moldova. Materialul teoretico-empiric poate servi drept suport didactic pentru pregătirea specialiștilor în domeniile științelor politice, relațiilor internaționale și al dreptului internațional. Rezultatele teoretico-empirice, concluziile și recomandările referitoare la contribuția organizațiilor internaționale la asigurarea securității pot fi utilizate în cercetările ulterioare în domeniu.

Implementarea rezultatelor ştiinţifice. Rezultatele cercetării au fost discutate și aprobate în cadrul ședinței Departamentului Relații Internaționale și a Seminarului de profil la specialitatea: 562.03. *Probleme şi strategii ale dezvoltării globale şi regionale*. Totodată, au fost expuse în 15 articole recenzate și publicate în reviste științifice; prezentate la 15 conferințe naționale și internaționale, desfășurate în Republica Moldova, România, Ucraina și Georgia; în culegeri de materiale științifice. Elaborările științifice au fost aprobate în cadrul proiectelor internaționale, obținute de autor pe parcursul anilor de studii doctorale în cadrul AUF, Erasmus, Universității din Riga, Programului european FP7. De asemenea, rezultatele studiului sunt utilizate în conținutul cursurilor și seminarelor ținute de autorul tezei în cadrul Departamentului Relații Internaționale, Facultatea de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative a Universității de Stat din Moldova.

АННОТАЦИЯ

Стерпу Владимир. Содействие международной организации Интерпол в обеспечение безопасности. На примере Республики Молдова. Диссертация на соискание учёной степени кандидата политических наук. Кишинёв, 2019.

Структура диссертации включает: введение, четыре главы, общие выводы и рекомендации, библиографию состоящую из 310 источников, 9 приложений, 140 страниц основного текста. Результаты диссертации были представлены в 36 статьях, опубликованных в сборниках и профильных журналах в Республике Молдова и за рубежом.

Ключевые слова: международные организации, международное партнёрство, международное обязательство, международная кооперация, безопасность, национальная безопасность, международная безопасность, исследования по безопасности, стратегии безопасности, механизмы безопасности.

Область исследования: политические науки, теория международных отношений, стратегические исследования по безопасности.

Целью работы является концептуальное определение места и роли МОУП Интерпол в обеспечении глобальной безопасности, выявляя и обосновывая содействие его национальных структур в безопасности Республики Молдова.

Задачами работы являются: реализация историографического синтеза международной организации Интерпол; анализ развития исследования международными организациями в области безопасности; выявление теоретических и методологических аспектов институционально-функционального характера международной организации Интерпола; разработка методологии исследования содействия МОУП Интерпол в обеспечение безопасности; обоснование политико-правового статуса МОУП Интерпол в контексте международного сотрудничества; определение стратегий и инструментов содействия Интерпола в обеспечение безопасности; выявление предпосылок для присоединения Республики Молдова к МОУП Интерпол; оценка вовлеченности механизмов усиления стратегий безопасности НЦБ Интерпол Кишинев.

Научная новизна и оригинальность исследования заключается в том, что практически это первая теоретико-аналитическая работа на национальном академическом уровне по содействию МОУП Интерпол в обеспечение многоуровневой безопасности. Инновационный и оригинальный характер подтверждается концептуализацией организации в обеспечение международной безопасности и её вклада в обеспечение национальной безопасности Республики Молдова на современном этапе.

Важная решённая научная проблема заключается в политическо-юридическом обосновании содействия МОУП Интерпол в обеспечении многоуровневой и многосторонней безопасности, что привело к идентификации стратегий и инструментов операционализации при создании новой архитектуры безопасности в условиях возникновения гибридных рисков, с целью развития кооперации государств-членов в обеспечении национальной безопасности на современном этапе.

Теоретическая значимость состоит в реализации и разработке концептуально-теоретической основы содействия международных организаций в обеспечение многоуровневой безопасности; в аргументации места и роли Интерпола в формате международного сотрудничества в обеспечении национальной безопасности Республики Молдова; в обосновании механизмов оптимизации сотрудничества Республики Молдова в рамках международных партнерств, предлагаемых МОУП Интерпол.

Практическая значимость работы заключается в практической значимости исследования, которое обеспечивает ответственных лиц материалами, выводами и рекомендациями относительно содействия международных организаций по обеспечению безопасности, для сотрудничества с международными организациями, в том числе с МОУП Интерпол. На основе результатов исследования ответственные лица смогут оценить основные угрозы, риски и уязвимости, с которыми сталкивается Республика Молдова. В то же время, представленные рекомендации могут быть использованы при разработке политики национальной безопасности Республики Молдова. Теоретико-эмпирический материал может служить дидактическим пособием для подготовки специалистов в области политологии, международных отношений и международного права. Теоретические и эмпирические результаты, выводы и рекомендации о содействии международных организаций безопасности могут быть использованы в дальнейших исследованиях в этой области.

Внедрение научных результатов. Результаты исследования были обсуждены и одобрены на заседании Департамента международных отношений и Семинара по специальности: 562.03. *Проблемы и стратегии глобального и регионального развития*. Также, они были представлены в 15 рецензируемых статьях, опубликованных в научных журналах; на 15 национальных и международных конференциях проводимых в Республике Молдова, Румынии, Украине и Грузии; в сборниках научных материалов. Научные доклады были одобрены в международных проектах, в которых автор участвовал: AUF, Erasmus, Latvijas Universitate, Европейской исследовательской программе FP7. Кроме того, результаты исследования используются при преподавании автором университетских курсов и семинаров в Департаменте международных отношений Молдавского государственного университета.

ANNOTATION

Sterpu Vladimir. Contributions of the International Organization INTERPOL to Security Ensuring. Case study on the Republic of Moldova. PhD Thesis in Political Sciences. Chisinau, 2019.

Thesis Structure: introduction, four chapters, general conclusions and recommendations, bibliography of 310 titles, 9 annexes, 140 basic text pages. The results of the thesis were presented in 36 articles published in anthologies and specialized journals in Republic of Moldova and abroad.

Key words: international organizations, international partnerships, international commitments, international cooperation, national/ international security, security studies, security strategies, security mechanisms.

Field of study: political sciences, international relations theory, strategic security studies.

The purpose of the research is to conceptualize the place and role of ICPO INTERPOL in ensuring global security, identifying and substantiating the contribution of its national structures to the security of the Republic of Moldova.

The objectives of the research are: the realization of the historiographical synthesis of the international organization INTERPOL; analysis of the evolution of research by international organizations in security studies; identifying the theoretical and methodological aspects of the institutional-functional character of the INTERPOL international organization, elaborating the methodology for investigating the contribution of ICPO INTERPOL to ensuring security; substantiating the political and legal status of ICPO INTERPOL in the context of international cooperation; determining the strategies and instruments of contribution of ICPO INTERPOL to ensure security; the deduction of the prerequisites for the Republic of Moldova's accession to ICPO INTERPOL; the evaluation of the involvement of the mechanisms for strengthening the security strategies of NCB INTERPOL Chisinau.

Scientific novelty and originality consists in the fact that this is one of the first theoretical and analytical work within the domestic academic environment regarding the contribution of OIPC INTERPOL providing multi-level security. The innovative and original character is demonstrated by the conceptualization of the role and activity of INTERPOL in the process of ensuring global security and its contribution to the national security of the Republic of Moldova at the present stage.

The important scientific problem solved consists in the political and juridical substantiation of ICPO INTERPOL's contribution on ensuring multi-level and multilateral security, which led to the identification of operationalization tools and strategies in establishing the new security architecture under the emergence of hybrid risks, in order to develop cooperation between member states for ensuring national security at the contemporary stage.

The theoretical significance consists in the elaboration and development of the conceptual-theoretical framework regarding the contribution of international organizations to the provision of multi-level security; the argumentation of the place and role of INTERPOL in the format of international collaboration in ensuring the national security of the Republic of Moldova; substantiating the mechanisms for optimizing the cooperation of the Republic of Moldova within the international partnerships offered by OIPC INTERPOL.

The applicative value of the research is the practical relevance of the research, which ensures the decision makers with the materials, conclusions and recommendations regarding the contribution of the international organizations to the security, in order to cooperate with the international organizations, including with ICPO INTERPOL. Decision makers, based on the results of the study, will be able to assess the main threats, risks and vulnerabilities the Republic of Moldova is facing. At the same time, the recommendations made can be used in the elaboration of the national security policy of the Republic of Moldova. The theoretical-empirical material can serve as a didactic support for training specialists in the fields of political science, international relations and international law. Theoretical and empirical results, conclusions and recommendations on the contribution of international organizations to security can be used in further research in the field.

Implementation of scientific results. The results of the research were discussed and approved at the meeting of the Department of International Relations and the Profile Seminar for the specialty: 562.03. Problems and strategies of global and regional development. At the same time, they were published in 15 scientific articles in peer reviewed scientific journals, presented at 15 national and international conferences in the Republic of Moldova, Romania, Ukraine and Georgia; in anthologies of scientific materials. The scientific elaborations have been approved within international projects, during the years of doctoral studies at AUF, Erasmus, Riga University, FP7 European Program. Also, the results of the study are used within courses and seminars held by the author of the thesis at the Department of International Relations, Faculty of International Relations, Political and Public Administration Sciences, State University of Moldova.

LISTA LUCRĂRILOR ŞTIINŢIFICE ALE AUTORULUI LA TEMA TEZEI DE DOCTORAT

• Articole în reviste din străinătate recunoscute:

1. Sterpu V. Diversificarea conceptului de securitate. În: Idei și valori perene în științele socio-umane. Studii și cercetări. Tomul XVII. Academia Româna, Filiala Iași. Institutul de cercetări economice și sociale „Gh. Zane". Departamentul de științe socio-umane. Cluj-Napoca: Argonaut, 2012, p.575-586. (0,80 c.a.) ISBN 978-973-109-393-2.

2. Sterpu V. Interpol issues debated in the scientific literature of the Russian Federation. In: Bulletin of the Transilvania University of Braşov , Series VII: Social Sciences. Law. Vol. 6 (55) No. 1, 2013, p.173-180 (0,55c.a.). ISSN 2066-7701 (Print), ISSN 2066-771X (CD-ROM). http://webbut.unitbv.ro/bulletin/Series%20VII/BULETIN%20VII%20PDF/29%20Sterpu.pdf.

3. Sterpu V. Strategic and corporative priorities in the activity of the international organization of Interpol – Criminal Police. In: International Journal of Communication Research. Volume 6. Issue 1. Year 1. January/March, 2016, p.63-66. (0,30 c.a.). ISSN 2246-9265. http://www.ijcr.eu/articole/305_4%20IJCR%202016%2009%20Vladimir%20STERPU.pdf.

4. Sterpu V. Communication Strategies Developed by International Organizations. In: International Journal of Communication Research. Volume 8. Issue 2. April/June, 2017, p.117-119 (0,30 c.a.). ISSN 2246-9265. http://www.ijcr.eu/articole/363_008%20Vladimir%20STERPU.pdf.

5. Sterpu V. Frozen Conflicts on the East Vicinity of the European Union: New Risks and Threats (a Transversal Analysis). In: International Journal of Communication Research. Volume 8. Issue 2, April/ June, 2018, p.94-102. (1,10 c.a.) ISSN: 2246-9265. http://www.ijcr.eu/index.php?link=articole&anul=2018&nr=2&vol=8#a2.

• Articole în reviste din Registrul Naţional al revistelor de profil:

1. Sterpu V. Teoretizarea organizațiilor internaționale. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice, nr.3 (178). Chișinău: Institutul de Cercetări Juridice și Politice, 2018, p.59-71. (1,32 c.a.) ISSN 1857-2294. Categoria B.

2. **Sterpu V.** Contribuții ale autorilor români la studiul securității internaționale. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice, nr.3(175). Chișinău: Institutul de Cercetări Juridice și Politice, 2017, p.37-51. (1,25 c.a.) ISSN 1857-2294. Categoria B.

3. Sterpu V. Conceptualizări moderne privind organizațiile internaționale. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice, nr.2(173). Chișinău: Institutul de Cercetări Juridice și Politice, 2017, p. 256-2624. (0,70 c.a.) ISSN 1857-2294. Categoria B.

4. Sterpu V. Conceptualizarea securității din perspectiva relațiilor internaționale. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice, nr.2(168). Chișinău: Institutul de Cercetări Juridice și Politice, 2015, p.178-194. (1,57 c.a.) ISSN 1857-2294. Categoria B.

5. Sterpu V. Provocări actuale în materie de securitate transatlantică. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice, nr.1(167). Chișinău: Institutul de Cercetări Juridice și Politice, 2015, p. 202-209. (0,70 c.a.) ISSN 1857-2294. Categoria B.

6. Sterpu V. Programele vizionare şi proiectele comprehensive ale INTERPOL-ului pentru o lume mai sigură. În: Studii Juridice Universitare. Institutul de Cercetări în Domeniul Protecţiei Drepturilor Omului, Universitatea Liberă Internaţională din Moldova, Facultatea Drept. Nr.3-4, Anul VI. Chişinău, 2013, p.208-216. (0,70 c.a.) ISSN 1857-4122. Categoria C.

7. Sterpu V. Tratarea problematicii INTERPOL-ului în literatura științifică din Federația Rusă. În: Revistă științifico-practică „Legea și Viața", nr.1(253). Chișinău, 2013, p.16-21. (0,53 c.a.). ISSN-1810-309X. Categoria C.

8. Sterpu V. Использование органами внутренних дел информационных технологий в предупреждении преступности. В: Международно-практический правовой журнал „Закон и Жизнь", № 3. Кишинев, 2012, с.54-58. (0,45 с.а.) ISSN-1810-3081. Categoria C.

9. Sterpu V. Правовое регулирование деятельности Организации Объединенных Наций в сфере предупреждения преступности. В: Международно-практический правовой журнал „Закон и Жизнь", № 4. Кишинев, 2012, с.48-54. (0,70 с.а.) ISSN-1810-3081. Categoria C.
10. Sterpu V. Проблема изучения зарубежного опыта по предупреждению преступлений и его использование в деятельности органов внутренних дел. В: Международно-практический правовой журнал „Закон и Жизнь". №5, Кишинев, 2012, с.56-58 (0,30 с.а.). ISSN-1810-3081. Categoria C.
11. Sterpu V. Международно-правовое регулирование предупреждения отдельных видов преступности. В: Международно-практический правовой журнал „Закон и Жизнь", №6. Кишинев, 2012, p.41-48 (0,70 с.а.). ISSN-1810-3081. Categoria C.

• **Materiale/ teze la conferinţe internaţionale (peste hotare):**

1. Sterpu V. Strategii de comunicare dezvoltate de organizațiile internaționale. În: Convergențe spirituale: Iași-Chișinău, nr.12-13. Iași: Universitatea Apollonia, 2017, p.260-263. (0,26 c.a.) ISSN-2343-9661.
2. Sterpu V. Criminal security policies in the Republic of Moldova. Georgia and Moldova: Experience of Building Democratic State. International Scientific Conference. Tbilisi, 26 February 2016. Tbilisi State University, Faculty of Social and Political Sciences, 2016, p.108-116. (0,80 c.a.) ISBN978-9941-08985-5. https://tsu.ge/data/file_db/faculty_social_political/saqartvelo%20da%20moldova.pdf
3. Sterpu V. Contribuția organizațiilor internaționale în contracararea criminalității internaționale. În: Pregătim viitorul promovând excelența: Congresul internațional al Universității Apollonia. Secțiunea Științe social-umane. Ediția a XXVI-a, Iași, 2016, p.334-338. (0,30 c.a.) ISBN 978-606-8410-74-6.
4. Sterpu V. Implicațiile Interpol-ului în combaterea infracțiunilor de mediu. În: Convergențe spirituale: Iași-Chișinău, nr.8-9. Iași: Universitatea Apollonia, 2015, p.333-337. (0,60 c.a.) ISSN – 2343 – 9661.
5. Sterpu V. Asigurarea securității informaționale în condițiile globalizării sociumului. În: Convergențe spirituale: Iași-Chișinău, nr.4-5. Iași: Universitatea Apollonia, 2013, p.106-108. (0,30 c.a.) ISSN – 2343 – 9661.
6. Sterpu V. Внесок Міжнародной організації кримінальной поліції (Інтерполу) у боротьбі з морським піратством. [Contribuția Organizației Internaționale a Poliției Criminale (Interpol) în combaterea pirateriei maritime.] Матеріали Міжнародной науково-практичної конференції Право на життя: аспекти на реалізації (23-24 листопада 2012). Чернівецкий національний університет імені Юрія Федьковича. Юридичний факультет. Кафедра правосуддя. Ч. 1-ша, 2012, с.110-114. (0,32 а.л.) УДК 342.9+343.1+347.9 (09).

• **Materiale/ teze la conferinţe internaţionale:**

1. Sterpu V. Organizațiile internaționale în viziunea experților naționali. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare", 8-9 noiembrie 2018. Rezumate ale comunicărilor *Științe sociale.* Chișinău: CEP USM, 2018, p.93-96. 363p. (0,30 c.a.) ISBN 978-9975-142-47-2.
2. Sterpu V. Conceptualizarea modernă a organizațiilor internaționale. În: Materialele Conferinței științifice internaționale „Știința politică și societatea în schimbare", dedicate celei de-a 20-a aniversări a Facultății de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative. Chișinău: CEP USM, 2015, p.516-526. 666 p. (1,10 c.a.) ISBN 978-9975-71-721-2.
3. Sterpu V. Implicațiile Interpol-ului în combaterea infracțiunilor de mediu. În**:** Materialele Conferinței internaționale științifico-practice cu participare internațională „Teoria și practica administrării publice", 22 mai 2015. Academia de Administrare Publică. Chișinău, 2015, p.201-203. (0,60 c.a.) ISBN 978-9975-3019-3-0.
4. Sterpu V. Relaţiile Interpol-ului cu alte organizaţii internaţionale. În: Materialele Conferinței internaționale științifico-practice cu participare internațională „Teoria și practica administrării publice",

23 mai 2014. Academia de Administrare Publică. Chișinău, 2014, p.127-129. (0,50 c.a.) ISBN 978-9975-4141-9-6.

5. Sterpu V. Prioritățile Interpol-ului din perspectiva provocărilor internaționale. În: Materialele Conferinței internaționale științifico-practice „Teoria și practica administrării publice", 22 mai 2012. Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova. Chișinău, 2012, p.89-91. (0,31c.a.) ISBN 978-9975-4107-8-6.

6. Sterpu V. Interpol-ul – consolidator al organelor de drept împotriva criminalității internaționale. În: Analele științifice ale Universității Cooperatist - Comerciale din Moldova. Volumul al XI-lea. Conferința științifică internațională „Cooperativele și dezvoltarea durabilă într-o economie globală", 26-27 aprilie 2012. Ediția a XX-a. 2012, p.491-501. (1,10 c.a.) ISSN 1857-1237; ISBN 978-9975-4095-0-6.

7. Sterpu V. Formarea culturii juridice a personalității. În: Materialele Conferinței științifice internaționale „Probleme actuale ale științelor socio-umane în condițiile integrării europene". Chișinău, 2006, p.409. (0,10 c.a.) ISBN 978-9975-78-017-9.

8. Sterpu V. Eficientizarea mecanismelor de protecție a drepturilor omului. În: Materialele Conferinței științifice internaționale „Probleme actuale ale științelor socio-umane în condițiile integrării europene". Chișinău, 2006, p.685. (0,15c.a.) ISBN 978-9975-78-017-9.

• Materiale/ teze la conferințe naționale:

1. Sterpu V. Interpolul în calitate de organizație internațională. În: Analele științifice ale doctoranzilor și competitorilor. Probleme actuale ale științelor umanistice. Volumul XI, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" din Chișinău, 2012, p.96-102. (0,30 c.a.) ISBN-978-9975-921-22-0; ISSN-1857-0267.

2. Sterpu V. Domenii de activitate ale Interpol-ului. În: Analele științifice ale doctoranzilor și competitorilor. Probleme actuale ale științelor umanistice. Volumul XI, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" din Chișinău, 2012, p.115-123 (0,35 c.a.) ISBN-978-9975-921-22-0; ISSN-1857-0267.

3. Sterpu V. Interpol-ul din perspectiva abordării parteneriatului regional. În: Analele științifice ale doctoranzilor și competitorilor. Probleme actuale ale științelor umanistice. Volumul XI, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" din Chișinău, 2012, p.130-137. (0,35 c.a.) ISBN-978-9975-921-22-0; ISSN-1857-0267.

• Materiale în culegeri științifice naționale:

1. Sterpu V. Republica Moldova în sistemul de securitate regională al Europei de Sud-Est. În: Modernizarea social-politică a Republicii Moldova în contextul extinderii procesului integraționist european. /Coord.: V. Juc. Cap.5. Chișinău: Tipografia Centrală, 2018, p. 475-486. (0,92 c.a.). 512 p. ISBN 978-9975-3043-8-2.

2. **Sterpu V.** Methodology of Researching the Nature of the Stratification of Moldovan Society in the Context of International Comparisons. Studiu sociologic. Inegalități sociale în Republica Moldova. Constituirea clasei de mijloc. Academia de Științe a Moldovei. Institutul de Cercetări Juridice și Politice. Chișinău, 2017, p.416-421. (0,50 c.a.) ISBN 978-9975-9761-9-0.(coautor).

3. Bencheci M., Sterpu V. Separatismul – risc major pentru asigurarea securității Republicii Moldova. În: Extremismul și separatismul. Provocări la adresa securității regionale și naționale. /Coord. ed. V. Juc. Chișinău: Institutul de Cercetări Juridice și Politice, 2015, p.70-83. (0,84 c.a.). 84 p. ISBN 978-9975-3043-0-6.

STERPU VLADIMIR

CONTRIBUȚII ALE ORGANIZAȚIEI INTERNAȚIONALE INTERPOL LA ASIGURAREA SECURITĂȚII. CAZUL REPUBLICII MOLDOVA

SPECIALITATEA: 562.03. - PROBLEME ŞI STRATEGII ALE DEZVOLTĂRII GLOBALE ŞI REGIONALE

Rezumatul tezei de doctor în științe politice

Aprobat spre tipar: 09.08.2019 Hârtie ofset. Tipar ofset. Coli de tipar: 2,5	Formatul hârtiei 60x84 Tiraj 50 ex. Comanda nr. 70/19

Centrul Editorial – Poligrafic al Universității de Stat din Moldova,
str. A. Mateevici, 60, Chișinău, MD – 2009.